

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2618202192
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2618202192.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková v právnej veci navrhovateľky: Mgr. T. Y., nar. X.X.XXXX, trvale bytom D., E. XXX/XX, t.č. bytom D., E. P. X, zastúpená advokátom: JUDr. Ján Pekar, AK Skalica, Potočná 191/39 proti odporcovi: B. Y., nar. XX.X.XXXX, bytom D., E. XXX/XX, zastúpený advokátkou: JUDr. Mária Trylčová, AK Senica, J. Kráľa 738/12 o určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Senica č.k. 9Pc/15/2018-47 zo dňa 17.októbra 2018 v časti zamietnutie návrhu, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a v závislom výroku o náhrade trov konania r u š í a vec mu v zrušenom rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom pre zmeškanie súd prvej inštancie rozhodol nasledovne :

„Odporca ako rozvedený manžel je povinný platiť príspevok na výživu navrhovateľky vo výške 30 € mesačne, a to vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám navrhovateľky, počínajúc od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšnej časti súd návrh zamietla.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. Rozhodnutie odôvodnil s použitím ust. § 72 ods. 1,2 a 3 Zákona o rodine, § 52 Civilného mimosporového poriadku a vecne tým, že z vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu veci vyvodil súd ten právny záver, že návrh navrhovateľky na určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela bol podaný dôvodne, no nie v celej požadovanej sume. Vykonaním dokazovaním bolo preukázané, že manželstvo účastníkov bolo právoplatne rozvedené dňa 2.8.2018, teda pred 2,5 mesiacmi. Zároveň bolo preukázané, že navrhovateľka je v súčasnosti na rodičovskej dovolenke s 11 mesačným dieťaťom. V zmysle platnej právnej judikatúry je starostlivosť o dieťa do troch veku dieťaťa považovaná za objektívnu prekážku v možnosti matky samej sa živiť. Preto argumenty odporcu v tom zmysle, že navrhovateľka môže dať dieťa do jasí alebo si zabezpečiť súkromnú opatrovateľku, aby sa mohla zamestnať, sú pre rozhodnutie vo veci právne irelevantné a navrhovateľku treba považovať za rozvedenú manželku, ktorá z objektívnych príčin nie je v súčasnosti schopná sama si zabezpečovať finančné prostriedky na svoju výživu a je odkázaná len na rodičovský príspevok vo výške 214,70 Eur mesačne. Navrhovateľka poberá aj prídavok na dieťa a výživné na dieťa, tieto finančné prostriedky sú však určené výlučne na výživu dieťaťa. Keďže pri rozhodovaní o priznaní príspevku na výživu rozvedeného manžela je treba prihliadať aj na príčinu rozvratu manželstva, súd sa zaoberal aj touto otázkou. Pokiaľ ide o príčinu rozvratu manželstva, táto nie je v rozsudku o rozvode manželstva konštatovaná, nakoľko rozsudok neobsahuje odôvodnenie. Z výsluchov a vyjadrení účastníkov konania má súd za to, že príčina rozvratu spočívala v rozdielnych názoroch účastníkov na to, ako by malo vyzeráť ich vzájomné manželské spolužitie a v nezhodách týkajúcich sa predstáv o chode a fungovaní

spoločnej domácnosti. Navrhovateľka uviedla, že z domácnosti odišla po tom, ako ju napadli matka a sestra odporcu. Odporca uvedené poprel. Predložil rozhodnutie o zastavení priestupkového konania, nakoľko spáchanie tohto priestupku nebolo matke odporcu preukázané. K tomu súd uvádza, že skutočnosť, že konanie nebolo preukázané, automaticky neznamená, že sa nestalo. Súd rozhodnutím o tom, že sa priestupok nestal, nie je viazaný. Súd má za to, že svoj podiel na rozvrate manželstva mali obaja účastníci, nemožno uzavrieť, že by príčina rozvratu manželstva bola len na jednej strane. Keďže podmienky pre priznanie príspevku na výživu rozvedenej manželky boli splnené, súd následne preskúmal príjmy a výdavky oboch účastníkov konania a dospel k záveru, že na jednej strane príjmy navrhovateľky sú tak nízke, že z nich nie je schopná hradiť základné životné potreby a je teda odkázaná na príspevok na výživu od bývalého manžela, na druhej strane vzhľadom k výške príjmov odporcu možno konštatovať, že je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť zo svojich príjmov príspevok na výživu navrhovateľky, nakoľko aj po zohľadnení pravidelných mesačných výdavkov tomuto zostáva dostatok finančných prostriedkov na tento účel. Na druhej strane však treba zdôrazniť, že po rozvode manželstva zanikajú povinnosti manželov spočívajúce, okrem iného aj v povinnosti platiť si vzájomnú vyživovaciu povinnosť tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Navrhovateľka sa teda nemôže domáhať výživného, ktoré by jej zabezpečilo takú životnú úroveň, akú má odporca. Má právo len na primeranú výživu, podľa názoru súdu teda len na príspevok na základné životné potreby. Po zohľadnení výdavkov navrhovateľky, kde nevyhnutnými sú nepochybne príspevok na bývanie (bez ohľadu na to, či tieto peniaze raz rodičia navrhovateľke vrátia alebo nie, táto nemá nárok bývať kdekoľvek zadarmo), ako aj výdavky na stravu, oblečenie, obuv, kozmetiku a sčasti aj výdavky na auto, a po zohľadnení navrhovateľkinho súčasného príjmu dospel súd k záveru, že primeranou sumou je zhruba 30,-- Eur mesačne. Nakoľko navrhovateľka požadovala príspevok na výživu počínajúc právoplatnosťou rozsudku, súd jej vyhovel. Vo zvyšnej časti bol potom návrh zamietnutý. V prípade, ak odpadne objektívna prekážka v možnosti navrhovateľky sama sa živiť, môže odporca kedykoľvek podať na súde návrh na zrušenie príspevku na výživu rozvedenej manželky.

3. O trovách konanie rozhodol súd v zmysle § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Proti tomuto rozsudku v časti zamietnutia návrhu podala odvolanie navrhovateľka s použitím a poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. b), d), h) Civilného sporového poriadku tvrdiac, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov nesprávne aplikoval zákonné ustanovenie § 79 Zákona o rodine, v ktorom je uvedené, že ako rozvedená manželka môže žiadať, aby jej odporca, teda bývalý manžel prispieval na jej primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, ani v žalobe a ani v súčasnosti neuvádza, že by chcela mať rovnakú životnú úroveň ako odporca, avšak s tvrdením súdu, že suma 30,-- Eur mesačne ako príspevok na ňu má postačovať na jej základné životné potreby v žiadnom prípade nesúhlasí. Tým, že má vo výchove dieťa pochádzajúce z manželstva s odporcom, ktoré dovŕšilo jeden rok nemá možnosť zapojiť sa do práce a týmto spôsobom si zlepšiť majetkové pomery. Mesačný zárobok otca vo výške 1.287,-- Eur je príjem, z ktorého môže prispievať na jej primeranú výživu sumu, ktorú uviedla v žalobe a to sumou 150,-- Eur mesačne. Súd teda nesprávne posúdil danú vec v nadväznosti na citované ustanovenia § 72 Zákona o rodine. Pokiaľ súd prvej inštancie v odôvodnení uvádza, že o určení príspevku na jej výživu vo výške 30,-- Eur rozhodol po zohľadnení jej nevyhnutných výdavkov, ktorými je príspevok na bývanie a výdavky na stravu, oblečenie, obuv, kozmetiku a jej súčasný príjem a že dospel k záveru, že primeranou sumou je zhruba 30,-- Eur mesačne, toto rozhodnutie je nedostatočné a nezrozumiteľné. Okrem toho aj použitie slovného spojenia „ zhruba 30,-- Eur“ mesačne žiadnym iným konkrétnym spôsobom neodôvodnil ako dospel k uvedenej sume. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo zodpovedajúcim spôsobom odôvodnené, došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Navrhuje, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalovaný je povinný prispievať na jej výživu sumou 150,-- Eur mesačne a zároveň opravuje i svoj návrh v časti týkajúcej sa začiatku určenia príspevku na výživu rozvedenej manželky tak, že žiada, aby tento príspevok jej bol priznaný odo dňa doručenia návrhu na súd prvej inštancie, to znamená odo dňa 03.09.2018.

5. Odporca odvolanie nepodal. K doručenému odvolaniu sa vyjadril prostredníctvom svojej právnej zástupkyne. Vo vyjadrení zopakoval obsah rozhodnutia súdu prvej inštancie a obsah návrhu. Opätovne poukázal na to, že Detské jasle X., D. XX, D. prijímajú deti od veku 6 mesiacov a Materská škola a detské jasle D., n.o., L. D., D. prijíma deti od veku jedného roka. Navrhovateľka má príjem 214,70 Eur, poberá rodinné prídavky na maloletú B. 23,68 Eur. Maloletá má normálnu stravu, materské mlieko nie

je jej hlavný zdroj výživy, počas dňa nie je kojenie nevyhnutné. Navrhovateľka má možnosť pracovať, hoci aj na čiastočný úväzok. Navrhovateľka nepreukázala, že by sa zaujímala o prácu, aspoň o brigádnicku. Ak by navrhovateľka pracovala, mala by stále zachovaný nárok na rodičovský príspevok, resp. by mohla požiadať o príspevok na starostlivosť o dieťa, ktorý sa poskytuje vo výške skutočne vynaložených nákladov až do sumy 280,-- Eur mesačne. Nie je pravdivé tvrdenie navrhovateľky o tom, že platí 100,-- Eur rodičom na príspevok na bývanie, pretože rodičia jej slúbili, že jej nasporené peniaze dajú, keď sa osamostatní. Výživné na manželku bolo stanovené uznesením Okresného súdu Senica č.k. 6Pc/9/2018 zo dňa 04.07.2018 sumou 100,-- Eur mesačne. Vzhľadom na prísnejšie kritériá pre určenie výživného medzi manželmi nie je dôvodné, aby príspevok na výživu rozvedenej manželky bol vyšší ako výživné manželky. Príspevok na výživu rozvedenej manželky nemá suplovať alebo dopĺňať vyživovaciu povinnosť otca k maloletému dieťaťu. Navrhovateľka žiadala priznať výživné od právoplatnosti rozhodnutia. Súd prvej inštancie rozhodol o určení výživného od právoplatnosti rozhodnutia tak, ako navrhovateľka uviedla v petite návrhu na určenie výživného od 22.08.2018. S poukazom na to, že navrhovateľka nemá výdavok na bývanie v sume 100,-- Eur a že navrhovateľka návrhom žiada ďalšie financie pre dcéru, navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh v plnom rozsahu zamietá. Zároveň žiadal, aby súd mu priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP, § 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné, v dôsledku čoho je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 11P/28/2018 - 34 mal súd preukázané, že manželstvo účastníkov bolo právoplatne rozvedené dňa 2.8.2018.

8. Podľa § 72 ods. 1 Zákona o rodine, rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

9. Podľa § 72 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pri tom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

10. Podľa § 72 ods. 3 Zákona o rodine, príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu päť rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, alebo manžela, ktorý má sám dlhodobou nepriaznivým zdravotným stav vyžadujúci sústavnú opateru.

11. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

12. Z uvedenej citácie zákonného ustanovenia § 72 Zákona o rodine vyplýva, že povinnosť prispievať na výživu rozvedeného manžela nevzniká priamo zo zákona, tak ako je to v prípade vyživovacej povinnosti rodičov k deťom alebo vzájomnej vyživovacej povinnosti medzi manželmi, ale vzniká na základe dohody

rozvedených manželov alebo rozhodnutia súdu. Zánik manželstva ako právna skutočnosť spôsobuje zánik osobných, ako aj majetkových práv medzi manželmi. Príspevok na výživu rozvedeného manžela je teda samostatným nárokom s rozdielnymi podmienkami a rozsahom pre jeho priznanie, ako je tomu v prípade vzájomnej vyživovacej povinnosti za trvania manželstva. Pri hmotnoprávnej podmienke neschopnosti samostatne sa živiť je zrejماً odlišnosť od výživného medzi manželmi, nakoľko v tomto prípade nie je právny nárok na v zásade rovnakú životnú úroveň a vyžaduje sa kvalifikovaná miera odkázanosti. Zákon o rodine na rozdiel od výživného medzi manželmi, ktoré upravuje ust. § 71 Zákona o rodine stanovuje v prípade príspevku na výživu rozvedeného manžela iba príspevok na primeranú výživu. Ide o cieľ zákonodarca označením "príspevok na výživu" zdôrazniť užší rozsah výživného, ako je to v prípade vzájomnej vyživovacej povinnosti počas manželstva, čo však neznamená, že by sa mala uhrádzať len časť nákladov na primeranú výživu, ale ide o úhradu všetkých odôvodnených potrieb v bežnom chápaní pojmu výživné, a to v primeranom rozsahu.

13. Neschopnosť samostatne sa živiť ako jedna zo základných hmotnoprávnych podmienok pre možnosť priznania príspevku na výživu rozvedeného manžela znamená, že podľa konkrétnych okolností prípadu, rozvedený manžel nedosahuje také príjmy, ktoré by mu umožňovali pokryť jeho základné životné potreby, a to napr. i z dôvodu napríklad nepriaznivého zdravotného stavu, nedostatku pracovných príležitostí, starostlivosti o dieťa útleho veku a pod.

14. Pri určovaní rozsahu povinnosti prispievať na výživu rozvedeného manžela platí ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého pri určení výživného súd prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti a možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie vo svetle zhora popísaných záverov nepostupoval.

16. Je zrejmé, že vzhľadom rozsah odvolania, ktoré nesmeruje proti vyhovujúcej časti rozsudku, rozsudok súdu prvej inštancie v prvom odseku výroku nadobudol právoplatnosť, vrátane času od kedy súd určil povinnosť odporcu prispievať navrhovateľke ako rozvedenej manželke. Čo sa týka určenia času od kedy je odporca povinný prispievať, súd návrhu vyhovel v plnom rozsahu, preto odvolanie v tejto časti zo strany navrhovateľky subjektívne ani nie je prípustné.

17. Z obsahu spisového materiálu a z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že súd zistil pomery na strane navrhovateľky tak, že potvrdením o poberaní rodičovského príspevku mal súd preukázané, že navrhovateľka poberá od júna 2018 rodičovský príspevok vo výške 214,70 Eur mesačne a potvrdením o poberaní prídavku na dieťa mal súd preukázané, že navrhovateľka poberá prídavok na dieťa vo výške 23,68 Eur mesačne a že navrhovateľka býva u rodičov v D., je na rodičovskej dovolenke s dcérou B., ale pomery na strane odporcu podľa výsledkov dokazovania dostatočne nevyhodnotil. Vychádzal len z toho, že odporca býva v 3-izbovom byte v osobnom vlastníctve, na dcéru platí výživné vo výške 150,- Eur mesačne a potvrdením o zárobku odporcu mal súd preukázané, že jeho priemerný mesačný netto zárobok je cca 1287,- Eur, bez uvedenia či ide o zárobok priemerný, ak áno, za aké obdobie.

18. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že súd prvej inštancie nevykonal dostatočné dokazovanie a dokazovanie, ktoré aj vykonal, dostatočne nevyhodnotil, v dôsledku čoho neboli zistené pomery na strane odporcu. Súd nezisťoval komplexne jeho majetkové a zárobkové pomery. Súd sa bližšie nezaoberal ani jeho životným štandardom. Súd prvej inštancie stupňa nijako konkrétne neodôvodnil, ako posúdil majetkové pomery a v akej výške aj primerané náklady na výživu navrhovateľky. Ak aj súd v časti rozsudku, v ktorom opisuje skutkový stav, konkrétne údaje týkajúce sa účastníkov, uviedol príjmy a následne dôkazy, výpovede účastníkov, s prihliadnutím na individuálne okolnosti daného prípadu ich nevyhodnotil.

19. Odvolací súd zdôrazňuje, že predmetné konanie je mimosporovým konaním upraveným v §§ 154-157 Civilného mimosporového poriadku (ôsmy oddiel - konania vo veciach výživného plnoletých osôb), ktoré je typické dominanciou princípu oficiality a princípu materiálnej pravdy. Tieto vyžadujú od

súdu, aby zistil skutočný stav veci, a teda v rámci dokazovania sa nemôže spoliehať len na dôkaznú iniciatívu účastníkov konania, ale aplikuje vyšetrovací resp. vyhľadávací princíp civilného procesu. Preto je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

20. Možno preto dospieť k záveru, že súd prvej inštancie zistené skutočnosti vo veci nesprávne právne posúdil, pretože nepostupoval v súlade s citovanými ustanoveniami zákona o rodine (§ 72) a všeobecnými zásadami, ktoré nekonkretizoval na prejednávajúcu vec. Týmto nesprávnym postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti určenia výživného je nepreskúmateľné. Samotná skutočnosť, že v inom konaní bolo výživné pre navrhovateľku ako manželku určené sumou 100 Eur mesačne, nemá na daný prípad vplyv, išlo o iné nárok, za iné obdobie, a nárok mohol byť určený za existencie iných podmienok, prípadne dohodou účastníkov.

21. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

22. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia v zmysle citovaného § 220 ods. 2 CSP, pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého rozhodnutia. Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konania spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len ESĽP, porovnaj napr. rozsudok *Garciaruiz v Španielsko* z 21.01.1999) tak, že rozhodnutie súdu musí viesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené, rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (*Georiadis c. Grécko* z 29.05.1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19.02.1998).

23. Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 45 ods. 1 Ústavy a článku 36 ods. 1 Listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

24. Porovnajúc odôvodnenie preskúmaného rozsudku prvoinštančného súdu v napadnutom výroku s vyššie citovaným zákonným ustanovením a jeho uvedeným výkladom je zrejmé, že súd prvej inštancie sa ním dôsledne neriadil. Z odôvodnenia rozsudku totiž nie je možné zistiť vyššie uvedené pre rozhodnutie súdu relevantné skutočnosti, v dôsledku čoho je odôvodnenie rozsudku neúplným, čo zároveň bráni odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok riadne preskúmať. V odôvodnení preskúmaného rozsudku absentuje dostatočná a presvedčivá argumentácia súdu prvej inštancie, na základe akých dôkazov a na základe akých myšlienkových úvah, pri aplikácii ktorých konkrétnych ustanovení Zákona o rodine

dospel k záveru o výške príspevku, prečo takto určený príspevok na výživu považoval za primeraný s prihliadnutím na aktuálne potreby navrhovateľky matky, ale i možnosťami, schopnosťami a majetkovým pomerom povinného odporcu tzn. prečo návrh vo zvyšku zamietol.

25. V dôsledku vyššie uvedeného, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP, keďže takýmto postupom súdu sa odňala účastníkom možnosť konať pred súdom, ako aj s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP, keď súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil tým, že na vec neaplikoval všetky náležité ustanovenia právneho predpisu a nadväzne v naznačenom smere i nedostatočne zistil skutkový stav, zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec v zrušenom rozsahu vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

26. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude opätovne vyhodnotiť všetky okolnosti daného prípadu, doplniť dokazovanie so zameraním na zistenie sociálnych, majetkových pomerov na strane navrhovateľky i odporcu, ustáliť výšku odôvodnených výdavkov navrhovateľky, ustáliť konkrétnu výšku príjmu odporcu za rozhodné obdobie, vysporiadať sa s navrhnutou opravou návrhu (posúdiť či ide o zmenu návrhu) a so všetkými relevantnými argumentmi účastníkov konania a vo veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodniť.

27. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o trovách konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania (§ 391 ods. 3 CSP), pričom rozhodnutie je treba aj v tejto časti odôvodniť.

28. Senát odvolacieho súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu I. inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde I. inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP)